

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

24 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte: Toma Nadejda,

judcători: Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare, declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina și de către avocatul Suveica Tudor în numele inculpatului Pantelei Victor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2017, în cauza penală privindu-i pe

Rotari Sorin xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx, locuitor al xxxxx, ultimul domiciliu în xxxxx;

Lîsîi Alexandru xxxxx, născut xxxxx, originar din xxxxx, domiciliat în xxxxx;

Pantelei Victor xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx, domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 08.04.2014 – 11.07.2016;

Instanța de apel: 26.07.2016 – 11.10.2017;

Instanța de recurs: 24.11.2017 – 24.04.2018;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Fălești din 11 iulie 2016, Rotari Sorin a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal, și în baza acestei legii i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Lîsîi Alexandru a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu stabilirea în temeiul acestei legi a unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani.

Conform art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, cu stabilirea în temeiul acestei legi a unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 9 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa stabilită i-a fost adăugată prin cumul parțial, pedeapsa aplicată prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 02 martie 2015, stabilindu-i definitiv pedeapsa de 13 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe termen de 2 ani.

Pantelei Victor a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 236 alin. (2) lit. c), 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Rotari Sorin, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Lîsîi Alexandru, conform planului criminal întocmit, repartizând prealabil rolurile între ei, a primit de la ultimul 111 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, cu semne de falsificare, pentru a le pune în circulație pe teritoriul Republicii Moldova, în scopul obținerii de profit.

Astfel, conform planului criminal întocmit, la 20 iunie 2011, aproximativ la ora 16:00, Rotari Sorin, s-a deplasat în mun. Bălți, unde având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control, 10 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 500 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2087 din 30 iunie 2011, s-a constatat că, cele 10 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

Ulterior, Rotari Sorin, i-a transmis lui Lîsîi Alexandru o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare. În rezultatul acțiunilor sale, Rotari Sorin a pus în circulație suma de 1000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 11 669,7 lei.

Tot Rotari Sorin, i-a transmis lui Lîsîi Alexandru o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare.

În rezultatul acțiunilor sale, Rotari Sorin a pus în circulație suma de 1000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb de Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 11 669,7 lei.

Tot Rotari Sorin, conform planului criminal întocmit, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 06 iulie 2011, aproximativ

la ora 19:00, s-a deplasat în mun. Bălți, unde având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA cu semne de falsificare, pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control, 30 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 900 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2338 din 14 iulie 2011, s-a constatat că, cele 30 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

Ulterior, Rotari Sorin, i-a transmis lui Lîsîi Alexandru o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare.

În rezultatul acțiunilor sale, Rotari Sorin, a pus în circulație suma de 3 000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 34 503 lei.

Tot Rotari Sorin, conform planului criminal întocmit, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 17 iulie 2011, aproximativ la ora 16:00, având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA cu semne de falsificare, pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, în timp ce se afla în or. Fălești, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control, 70 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 2100 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2325 din 12 august 2011, s-a constatat că, cele 70 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

Ulterior, Rotari Sorin, i-a transmis lui Lîsîi Alexandru o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare.

În rezultatul acțiunilor sale, Rotari Sorin a pus în circulație suma de 7000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 81 255,3 lei.

Prin urmare, în perioada 20 iunie-17 iulie 2011, Rotari Sorin a pus în circulație 11000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 127428 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

Lîsîi Alexandru, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Rotari Sorin, au repartizat rolurile între ei pentru a pune în circulație valută străină falsă pe teritoriul Republicii Moldova în scopul obținerii de profit.

Astfel, conform planului criminal întocmit, Lîsîi Alexandru, la 04 martie 2011, aproximativ la ora 08:30, în xxxxx, a participat la achiziția de control a valutei străine false, sub supravegherea colaboratorilor Centrului pentru

combaterea crimelor economice și corupției, în cadrul cauzei penale nr. 2011036119, pornită conform prevederilor art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal. În rezultatul acțiunilor date, Lîsîi Alexandru a primit de la Olari Dumitru, persoană care pune în circulație valuta străină falsă, 500 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, dintre care 300 bancnote le-a predat organului de urmărire penală, iar 200 bancnote le-a lăsat asupra sa.

În continuarea acțiunilor sale criminale, în perioada lunilor mai - iunie 2011, data exactă nefiind stabilită, Lîsîi Alexandru s-a întâlnit cu Rotari Sorin în or. Fălești, unde i-a transmis acestuia 111 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, pentru ca acesta să le pună în circulație pe teritoriul Republicii Moldova, în scopul obținerii de profit.

Astfel, la 20 iunie 2011, aproximativ la ora 16:00, Rotari Sorin, s-a deplasat în mun. Bălți, unde având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare, pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care a participat la achiziția de control sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 10 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 500 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2087 din 30 iunie 2011, s-a constatat că, cele 10 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

După realizarea tranzacției, Lîsîi Alexandru, a primit de la Rotari Sorin o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare. În rezultatul acțiunilor sale, Lîsîi Alexandru împreună cu Rotari Sorin au pus în circulație 1000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 11 669,7 lei.

Ulterior, Rotari Sorin, conform planului criminal întocmit, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 06 iulie 2011, aproximativ la ora 19:00, s-a deplasat în mun. Bălți, unde având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA cu semne de falsificare, pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 30 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 900 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2338 din 14 iulie 2011, s-a constatat că, cele 30 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport, cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

După realizarea tranzacției, Lîsîi Alexandru a primit de la Rotari Sorin o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare. În rezultatul acțiunilor sale, Lîsîi Alexandru împreună cu

Rotari Sorin a pus în circulație 3000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 34503 lei.

Rotari Sorin, conform planului criminal întocmit, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 17 iulie 2011, aproximativ la ora 16:00, având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA cu semne de falsificare, pe care le-a primit de la Lîsîi Alexandru, în timp ce se afla în or. Fălești, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 70 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 2 100 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2325 din 12 august 2011, s-a constatat că, cele 70 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

După realizarea tranzacției, Lîsîi Alexandru a primit de la Rotari Sorin o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare.

În rezultatul acțiunilor sale, Lîsîi Alexandru împreună cu Rotari Sorin au pus în circulație 7 000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 81 255,3 lei.

Ulterior, Lîsîi Alexandru, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 30 august 2011, aproximativ la ora 12:00, având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA cu semne de falsificare, în timp ce se afla în or. Fălești, a realizat lui Rotari Sorin, persoană care participa la achiziția de control, sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 74 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 3 000 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 3000 din 13 septembrie 2011, s-a constatat că, cele 70 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Lîsîi Alexandru, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

În rezultatul acțiunilor sale, Lîsîi Alexandru a pus în circulație suma de 7400 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 83 885,66 lei.

Prin urmare, în perioada de 20 iunie - 30 august 2011, Lîsîi Alexandru a pus în circulație suma de 18 400 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 211 313, 66 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

Tot Lîsîi Alexandru, la 06 noiembrie 2013, fiind preîntâmpinat pentru darea cu bună știință a unor declarații false, conform prevederilor art. 312 Cod penal, fiind audiat în calitate de parte vătămată în cadrul cauzei penale nr. 2013928357 de acuzare a lui Chiaburu Artur și Ciobanu Alexandru, a menționat, că la

05 noiembrie 2013, aceștia aplicând forța fizică, l-au răpit, după ce au estorcat de la el mijloace bănești în proporții deosebit de mari.

Ulterior în cadrul ședințelor de judecată din 19 august 2014 și 14 noiembrie 2014, fiind audiat în calitate de parte vătămată, Lîsîi Alexandru a menționat că, declarațiile depuse în cadrul urmăririi penale nu corespund adevărului.

Ca rezultat al acțiunilor acestuia, Chiaburu Artur și Ciobanu Alexandru au fost achitați de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e), f), g), art. 352 alin. (2) lit. d) Cod penal.

La fel, prima instanță prin sentința în cauză a constatat, că potrivit învinuirii formulate în rechizitoriu, Lîsîi Alexandru, la 05 noiembrie 2013, fiind preîntâmpinat pentru denunțarea cu bună știință falsă conform prevederilor art. 311 Cod penal, a depus o plângere la Procuratura Generală, prin care a solicitat atragerea la răspundere penală a lui Chiaburu Artur și Ciobanu Alexandru, indicând că aceștia aplicând forța fizică, l-au răpit, după ce au estorcat de la acesta mijloace bănești în proporții deosebit de mari.

În baza sesizării din 06 noiembrie 2013 de către secția exercitare a urmăririi penale în cauze de criminalitate organizată și excepționale a Procuraturii Generale, a fost pornită urmărirea penală în cauza nr. 2013928357, conform prevederilor art. 164 alin. (2) lit. e), f), g) și art. 189 alin. (5) Cod penal, la aceasta fiind conexe cauzele cu nr. 2013928379, pornită la 21 noiembrie 2013, conform prevederilor art. 188 alin. (2) lit. a), e), f) Cod penal, cu nr. 2014928011, pornită la 17 martie 2014, conform prevederilor art. 352 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Ulterior, în cadrul ședințelor din 19 august 2014 și 14 noiembrie 2014, în cauza penală intentată în privința lui Chiaburu Artur și Ciobanu Alexandru, acuzați de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e), f), g), art. 352 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiind audiat în calitate de parte vătămată, Lîsîi Alexandru, a declarat că, plângerea depusă la 05 noiembrie 2013 la Procuratura Generală a fost depusă din motive că era supărat pe inculpați, menționând că faptele invocate în ea nu corespund adevărului, fiind dispusă achitarea în această latură.

Tot instanța de fond a constatat, că Pantelei Victor, potrivit rechizitoriului, se învinuiește că, fiind angajat conform ordinului nr. 165-ps din 09 iunie 2010 al directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției în funcție de inspector principal al Direcției nr. 06-E, Direcției generale combaterea crimelor economice, având grad special de locotenent-colonel, fiind persoană cu funcție de răspundere, căreia i se atribuie permanent prin lege anumite drepturi și obligații, în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind obligat potrivit Legii cu privire la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 1104-XV din 06 iunie 2002, să respecte Constituția Republicii Moldova, prezenta lege și alte acte normative, împreună și după o înțelegere prealabilă împărțind rolurile între ei, pentru a pune în circulație valută străină falsă pe teritoriul Republicii Moldova, în scopul obținerii de profit.

Astfel, conform planului criminal întocmit, Lîsîi Alexandru, la 04 martie 2011, aproximativ la ora 08:30, în xxxxx, a participat la achiziția de control a valutei străine false, sub supravegherea colaboratorilor Centrului pentru

Combaterea Crimelor Economice și Corupției, în cadrul cauzei penale nr. 2011036119, pornită conform prevederilor art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal, iar Pantelei Victor era membru al grupului de urmărire penală în prezenta cauză.

În rezultatul acțiunilor date, Lîsîi Alexandru, la 04 martie 2011, aproximativ la ora 08:30, a primit de la Olari Dumitru, persoană care punea în circulație valută străină falsă, 500 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, după care, la indicația lui Pantelei Victor, care supraveghea acțiunea specială de investigație la care participa ultimul, a predat 300 bancnote reprezentantului organului de urmărire penală, iar 200 bancnote conform înțelegerii anterioare avute cu aceasta, le-a lăsat asupra sa, pe care ulterior le-a transmis unui inspector a CCCEC, membru al grupului de urmărire penală, la moment neidentificat de către organul de urmărire penală, urmărirea penală în privința căruia a fost dispusă într-o procedură separată. Peste câteva zile, în continuarea acțiunilor sale criminale, Pantelei Victor după ce a intrat în posesia celor 200 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, le-a transmis lui Lîsîi Alexandru, pentru ca acesta să le pună în circulație pe teritoriul Republicii Moldova, în scopul obținerii de profit și repartizarea venitului între ei.

Lîsîi Alexandru, în continuarea acțiunilor sale criminale, într-o zi din lunile mai - iunie 2011, data exactă în cadrul urmăririi penale nu a fost posibil de stabilit, s-a întâlnit cu Rotari Sorin în or. Fălești, unde i-a transmis acestuia 111 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru ca acesta să le pună în circulație pe teritoriul Republicii Moldova, în scopul obținerii de profit.

Astfel, la 20 iunie 2011, aproximativ la ora 16:00, Rotari Sorin, s-a deplasat în mun. Bălți, unde având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare, pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 10 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 500 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2087 din 30 iunie 2011, s-a constatat că cele 10 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

După realizarea tranzacției, Lîsîi Alexandru a primit de la Rotari Sorin, o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA cu semne de falsificare din care o parte a transmis-o lui Pantelei Victor.

În rezultatul acțiunilor sale, Pantelei Victor, împreună cu Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin au pus în circulație 1000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 11 669,7 lei.

Ulterior, Rotari Sorin, conform planului criminal întocmit, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 06 iulie 2011, aproximativ la ora 19:00, s-a deplasat în mun. Bălți, unde având scopul puneri în circulație a bancnotelor de dolari SUA cu semne de falsificare pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 30 bancnote cu

valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 900 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2338 din 14 iulie 2011, s-a constatat că, cele 30 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipită între ele, fără inserții textili încorporați în suport, cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată a hârtiilor de valoare.

După realizarea tranzacției, Lîsîi Alexandru a primit de la Rotari Sorin o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare, din care o parte a transmis-o lui Pantelei Victor.

În rezultatul acțiunilor sale, Pantelei Victor, împreună cu Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin au pus în circulație 3000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 34 503 lei.

Ulterior, Rotari Sorin, conform planului criminal întocmit, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 17 iulie 2011, aproximativ la ora 16:00, având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, în timp ce se afla în or. Fălești, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 70 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 2 100 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2325 din 12 august 2011, s-a constatat că, cele 70 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin în cadrul percheziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

După realizarea tranzacției, Lîsîi Alexandru a primit de la Rotari Sorin o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare, din care, o parte a transmis-o lui Pantelei Victor.

În rezultatul acțiunilor sale, Pantelei Victor, împreună cu Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin au pus în circulație suma de 700 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 81 255, 3 lei.

Ulterior, Lîsîi Alexandru, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 30 august 2011 aproximativ la ora 12:00, având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA cu semne de falsificare, în timp ce se afla în or. Fălești, a realizat lui Rotari Sorin, persoană care participa la achiziția de control, sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 74 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 3000 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 3000 din 13 septembrie 2011, s-a constatat că, cele 74 bancnote de valoare nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Lîsîi Alexandru, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili

încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

În rezultatul acțiunilor sale, Lîsîi Alexandru și Pantelei Victor au pus în circulație 7400 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 83855,66 lei.

Prin urmare, în perioada 20 iunie - 30 august, Pantelei Victor, Rotari Sorin și Lîsîi Alexandru au pus în circulație 18400 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 211313, 66 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

Tot el, în aceleași circumstanțe a săvârșit și infracțiunea de exces de putere, soldate cu urmări grave, adică fapta prejudiciabilă prevăzută de legea penală și pasibilă de pedeapsa penală, în următoarele circumstanțe:

Pantelei Victor, fiind angajat conform ordinului nr. 165-ps din 09 iunie 2010 al directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, în funcție de inspector principal al Direcției nr. 6E a Direcției generale combaterea crimelor economice, având grad special de locotenent-colonel, fiind persoană cu funcție de răspundere, căruia i s-au atribuit permanent prin lege anumite drepturi și obligații, în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind obligat potrivit Legii cu privire la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 1104-XV din 06 iunie 2002 să respecte Constituția Republicii Moldova, prezenta lege și alte acte normative, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Lîsîi Alexandru, au întocmit un plan criminal, repartizând prealabil rolurile între ei, pentru a pune în circulație valută străină falsă pe teritoriul Republicii Moldova, în scopul obținerii de profit.

Astfel, conform planului criminal întocmit, Lîsîi Alexandru, la 04 martie 2011, aproximativ la ora 08.30, în xxxxx, a participat la achiziția de control a valutei străine false, sub supravegherea colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, în cadrul cauzei penale nr. 201103119, pornită conform prevederilor art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal, iar Pantelei Victor era membru al grupului de urmărire penală în prezenta cauză.

În rezultatul acțiunilor date, Lîsîi Alexandru, la 04 martie 2011, aproximativ la ora 08:30, a primit de la Olari Dumitru, persoană care pune în circulație valuta străină falsă, 500 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, după care, la indicația lui Pantelei Victor, care supraveghea acțiunea specială de investigație la care participa ultimul, a predat bancnote reprezentantului organului de urmărire penală, iar 200 bancnote conform înțelegerii anterioare avute cu acesta, le-a lăsat asupra sa, pe care ulterior le-a transmis unui inspector CCCEC, membru al grupului de urmărire penală, la moment neidentificat de către organul de urmărire penală, urmărirea penală în privința căruia a fost disjunsă într-o procedură separată.

Peste câteva zile, în continuarea acțiunilor sale criminale, Pantelei Victor, după ce a intrat în posesia celor 200 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, le-a transmis lui Lîsîi Alexandru, pentru ca acesta să le pună în circulație pe teritoriul Republicii Moldova, în scopul obținerii de profit și repartizarea venitului între ei.

Lîsîi Alexandr, în continuarea acțiunilor sale criminale, în perioada lunilor mai-iunie 2011, data exactă în cadrul urmăririi penale nu a fost stabilită, s-a întâlnit cu Rotari Sorin în or. Fălești, unde i-a transmis acestuia 111 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, pentru ca acesta să le pună în circulație pe teritoriul Republicii Moldova, în scopul obținerii de profit.

Astfel, la 20 iunie 2011, aproximativ la ora 16:00, Rotari Sorin, s-a deplasat în mun. Bălți, unde având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare, pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 10 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 500 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2087 din 30 iunie 2011, s-a constatat că, cele 10 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă între ele, fără inserții textili încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

După realizarea tranzacției, Lîsîi Alexandru a primit de la Rotari Sorin o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare, din care, o parte a transmis-o lui Pantelei Victor.

În rezultatul acțiunilor sale, Pantelei Victor, împreună cu Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin au pus în circulație 1000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 11 669,7 lei.

Ulterior, Rotari Sorin, conform planului criminal întocmit, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 06 iulie 2011, aproximativ la ora 19:00, s-a deplasat în mun. Bălți, unde având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA cu semne de falsificare, pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control sub supravegherea colaboratorilor de poliție 30 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 900 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2338 din 14 iulie 2011, s-a constatat că, cele 30 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă între ele, fără inserții textili încorporați în suport, cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

După realizarea tranzacției, Lîsîi Alexandru a primit de la Rotari Sorin o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare, din care, o parte a transmis-o lui Pantelei Victor.

În rezultatul acțiunilor sale, Pantelei Victor, împreună cu Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin au pus în circulație suma de 3000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 34 503 lei.

Ulterior, Rotari Sorin, conform planului criminal întocmit, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 17 iulie 2011, aproximativ la ora 16:00, având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu

semne de falsificare, pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, în timp ce se afla în or. Făleşti, a realizat lui Buşovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 70 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru a primi suma de 2 100 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2325 din 12 august 2011, s-a constatat că, cele 70 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport, cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

După realizarea tranzacției, Lîsîi Alexandru a primit de la Rotari Sorin o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare, din care, o parte a transmis-o lui Pantelei Victor.

În rezultatul acțiunilor sale, Pantelei Victor, împreună cu Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin au pus în circulație suma de 7000 dolari SUA falși, conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 81 255,3 lei.

Ulterior, Lîsîi Alexandru, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 30 august 2011, aproximativ la ora 12:00, având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare, în timp ce se afla în or. Făleşti, a realizat lui Rotari Sorin, persoană care participa la achiziția de control, sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 74 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 3 000 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 3000 din 13 septembrie 2011, s-a constatat că, cele 74 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Lîsîi Alexandru, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

În rezultatul acțiunilor sale, Lîsîi Alexandru și Pantelei Victor au pus în circulație 7 400 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 83 885,66 lei.

Prin urmare, în perioada de 20 iunie - 30 august 2011, Pantelei Victor și Lîsîi Alexandru au pus în circulație suma de 18400 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 211 313,66 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari, fiind pus sub învinuire Pantelei Victor în baza art. 42 alin. (3), 236 alin. (2) lit. c) și 328 alin. (3) lit. d) Cod penal.

Instanța de fond a calificat acțiunile lui Rotari Sorin în baza art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal, a lui Lîsîi Alexandru în baza art. 236 alin. (2) lit. c), 312 alin. (2) lit. a) Cod penal și a dispus achitarea lui Pantelei Victor de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 236 alin. (2) lit. c), 328 alin. (3) lit. d) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Lîsîi Alexandru, avocatul Dulgher Dumitru în numele inculpatului Rotari Sorin și de către procuror.

3.1. Inculpatul Lîsîi Alexandru, declarând apel a solicitat admiterea acestuia, cu emiterea unei noi decizii prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, invocând că a recunoscut vina integral și se căiește sincer de cele comise.

Totodată, a invocat că are la întreținere doi copii minori, părinții care sunt la o vârstă înaintată și de care trebuie să aibă grijă, menționând că aflându-se în detenție nu va putea realiza acestea, se caracterizează pozitiv și merge pe calea corijării.

3.2. Avocatul Dulgher Dumitru în numele inculpatului Rotari Sorin, declarând apel a solicitat casarea sentinței, rejudicarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă achitarea inculpatului Rotari Sorin de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În argumentarea apelului a invocat, că infracțiunea ce i se impută lui Rotari Sorin, nu a fost demonstrată nici în cadrul urmăririi penale, nici în cadrul cercetării judecătorești, iar instanța de judecată superficial și eronat a interpretat unele probe în special declarațiile martorului Bușovschi Roman și anume în cadrul audierii acestuia a relatat, că *„în perioada iunie–august 2011 eu i-am dat de înțeles lui Rotari Sorin ca să nu lucrăm cu bandiții ci din partea poliției. În perioada iunie-august 2011, colaboratorii de poliție, i-au promis lui Rotari Sorin că dacă va colabora cu ei, va fi restabilit în funcție și dacă va merge la poliție la Chișinău și va conlucra cu ei, nu va avea probleme. Din câte cunosc, în prealabil Rotari Sorin, a fost audiat în calitate de martor. Nu pot spune exact când mă aflam la Rotari Sorin acasă, ultimul știa că eu conlucrez cu poliția”*.

Astfel, a susținut, că anume această secvență a audierii martorului confirmă cu certitudine, că Rotari Sorin cunoștea despre faptul că Bușovschi Roman acționează sub controlul poliției referitor la primele trei episoade de punere în circulație a banilor falși.

Aceste episoade au fost făcute la propunerea lui Bușovschi Roman, ultimul explicându-i lui Rotari Sorin, că activează sub acoperire și în cazul în care totul va fi bine Rotari Sorin, va fi repus în funcția de polițist pe care a deținut-o anterior. Acesta fiind scopul lui Rotari Sorin de la bun început, dând acordul său la punerea împreună cu Bușovschi Roman în circulație a banilor falși.

Tot în acest scop, Rotari Sorin dă acordul său scris la concluzia oficială cu organul de poliție plecând cu Bușovschi Roman în mun. Chișinău, urmărind scopul restabilirii sale în funcția deținută în cazul realizării cu succes a operațiunii date. Primind un răspuns pozitiv, referitor la reangajarea în serviciu Rotari Sorin, a dat acordul la înzestrarea sa cu tehnică specială pentru înscrierea convorbirilor între el și alte persoane implicate în circulația banilor falși în scopul demascării acestora și descoperirii locului aflării matriței (clișeului) cu care se falsifică bani, în acest sens punându-i în pericol eminent viața și sănătatea sa, cât și a rudelor apropiate.

A invocat apelantul, că în cazul lui Rotari Sorin lipsește latura subiectivă, și anume prezența obligatorie a intenției directe la fabricarea sau punerea în

circulației a banilor falși, acesta fiind ferm convins că în primele trei episoade care i se impută a acționat cu permisiunea indirectă (prin intermediul lui Bușovschi Roman) a organului de poliție, iar celelalte episoade conlucrând direct cu organul special de investigații având intenția realizării operațiunii, iar scopul fiind reangajarea în funcția de polițist, cum i-a fost promis.

De asemenea, apelantul a menționat că nevinovăția inculpatului mai este dovedită și prin declarațiile lui xxxxx, care este mama inculpatului Rotari Sorin, aceste declarații fiind confirmate prin conținutul interceptărilor audio și video obținute prin intermediul tehnicii speciale cu care a fost înzestrat Bușovschi Roman la domiciliul lui xxxxx.

A mai invocat, că examinarea cauzei penale în lipsa inculpatului Rotari Sorin, a avut loc cu abateri de la prevederile legale, deoarece acuzarea nu a prezentat probe verosimile că persoana pusă sub învinuire, a renunțat în mod expres la exercitarea dreptului său de a apărea în fața instanței și de a se apăra personal, precum și se sustrage de la urmărirea penală și de la judecată.

Mai mult ca atât, procurorul, cât și instanța de judecată cunoșteau că Rotari Sorin este reținut în Federația Rusă, dar tergiversarea extrădării acestuia nu a fost condiționată de tendința acestuia de a nu se prezenta în fața instanței de judecată, la caz fiind relevante și constatările din conținutul hotărârii CtEDO, Russu vs Moldova din 13 noiembrie 2008.

3.3. Procurorul a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Pantelei Victor să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 42 alin. (3), 236 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 7 ani, cu executarea în penitenciar de tip închis;
- art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, la pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 6 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabilit lui Pantelei Victor, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 8 ani, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În argumentarea apelului a invocat că, instanța de judecată a dat apreciere părtinitoare probelor acumulate în cadrul urmăririi penale și prezentate în instanța de judecată, iar ca rezultat a adoptat o hotărâre ilegală.

Astfel, analizând declarațiile lui Lîsîi Alexandru, la faza urmăririi penale, acuzatorul de stat a constatat că, în momentul ce a acționat în calitate de investigator sub acoperire în cadrul cauzei penale nr. 2011036119, privind deconspirarea activității criminale ale cet. Olari Dumitru, a primit indicație de la Pantelei Victor, cu care era în relații de prietenie, de a nu preda reprezentantului organului de urmărire penală toate bancnotele cu semne de falsificare, dar să predea doar o parte din acestea, ultimele ulterior să fie puse în circulație de către ei, în scopul obținerii de profit. În această ordine de idei, consideră că declarațiile lui Lîsîi Alexandru, care au fost depuse la faza de urmărire penală drept legale și întemeiate, și care, în ansamblu reflectă adevărul pe caz.

Inculpatul Lîsîi Alexandru, a depus aceleași declarații și în cadrul confruntării petrecute cu învinuitul Pantelei Victor, unde ultimul susține aceleași declarații depuse anterior, în cadrul cărora își recunoaște vina, dar totodată, defăimează activitatea criminală a învinuitului Pantelei Victor.

A evidențiat procurorul, că declarațiile lui Lîsîi Alexandru coroborează cu probele acumulate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de judecată, și anume cu interceptările convorbirilor telefonice.

Astfel, în opinia acestuia instanța de judecată urma să dea apreciere critică declarațiilor inculpatului Lîsîi Alexandru depuse în instanța de judecată, cu referire la faptul că Pantelei Victor nu a avut „nimic” cu punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA falși, deoarece declarațiile depuse de către acesta la urmărirea penală reflectă contrariul.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2017, a fost admis apelul inculpatului Lîsîi Alexandru, din alte motive decât cele invocate, casată sentința și emisă o hotărâre nouă, după cum urmează:

Procesul penal de învinuire a lui Lîsîi Alexandru în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. c) și art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, a fost încetat în temeiul art. 2 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

A fost admis apelul inculpatului Dulgher Dumitru în numele inculpatului Rotari Sorin, din alte motive decât cele invocate, casată sentința și emisă o nouă hotărâre, după cum urmează:

Procesul penal de învinuire a lui Rotari Sorin în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal a fost încetat în temeiul art. 2 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

A fost admis apelul procurorului, casată sentința, rejudecată cauza și emisă o nouă hotărâre, după cum urmează:

Pantelei Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 42 alin. (3), 236 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 5 ani închisoare;
- în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe termen de 3 ani.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost aplicată pedeapsa definitivă, pe termen de 6 ani 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe termen de 3 ani.

Dispozițiile sentinței cu privire la corpurile delictelor au fost menținute fără modificări.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat că, în urma examinării probelor de prima instanță cât și de instanța de apel s-a stabilit cu certitudine, că anume Rotari Sorin, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Lîsîi Alexandru, conform planului criminal întocmit, repartizând prealabil rolurile între ei, a primit de la ultimul 111 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, cu semne de falsificare, pentru a le pune în circulație pe teritoriul Republicii Moldova, în scopul obținerii de profit.

Astfel, conform planului criminal întocmit, la 20 iunie 2011, aproximativ la ora 16:00, Rotari Sorin, s-a deplasat în mun. Bălți, unde având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control, 10 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 500 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2087 din 30 iunie 2011, s-a constatat că, cele 10 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

Ulterior, Rotari Sorin, i-a transmis lui Lîsîi Alexandru o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare. În rezultatul acțiunilor sale, Rotari Sorin a pus în circulație suma de 1000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 11 669,7 lei.

Tot Rotari Sorin, i-a transmis lui Lîsîi Alexandru o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare.

În rezultatul acțiunilor sale, Rotari Sorin a pus în circulație suma de 1000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb de Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 11 669,7 lei.

Tot Rotari Sorin, conform planului criminal întocmit, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 06 iulie 2011, aproximativ la ora 19:00, s-a deplasat în mun. Bălți, unde având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA cu semne de falsificare, pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control, 30 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 900 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2338 din 14 iulie 2011, s-a constatat că, cele 30 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

Ulterior, Rotari Sorin, i-a transmis lui Lîsîi Alexandru o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare.

În rezultatul acțiunilor sale, Rotari Sorin, a pus în circulație suma de 3 000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 34 503 lei.

Tot Rotari Sorin, conform planului criminal întocmit, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 17 iulie 2011, aproximativ la ora 16:00, având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA cu semne de falsificare, pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, în timp ce

se afla în or. Făleşti, a realizat lui Buşovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control, 70 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 2 100 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2325 din 12 august 2011, s-a constatat că, cele 70 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

Ulterior, Rotari Sorin, i-a transmis lui Lîsîi Alexandru o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare.

În rezultatul acțiunilor sale, Rotari Sorin a pus în circulație suma de 7 000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 81 255,3 lei.

Prin urmare în perioada 20 iunie-17 iulie 2011, Rotari Sorin a pus în circulație 11 000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 127 428 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

Acțiunile lui Rotari Sorin fiind corect încadrate de prima instanță în baza art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal și anume după indicii calificativi de *punerea în circulație a semnelor bănești false-bancnotelor emise de organul autorizat al unui stat străin sau a unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, în proporții deosebit de mari.*

La fel, instanța de apel a considerat dovedită și vinovăția lui Lîsîi Alexandru, deoarece anume el împreună și după o înțelegere prealabilă cu Rotari Sorin, au repartizat rolurile între ei pentru a pune în circulație valută străină falsă pe teritoriul Republicii Moldova în scopul obținerii de profit.

Astfel, conform planului criminal întocmit, Lîsîi Alexandru, la 04 martie 2011, aproximativ la ora 08:30, în xxxxx, a participat la achiziția de control a valutei străine false, sub supravegherea colaboratorilor Centrului pentru combaterea crimelor economice și corupției, în cadrul cauzei penale nr. 2011036119, pornită conform prevederilor art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal. În rezultatul acțiunilor date, Lîsîi Alexandru a primit de la Olari Dumitru, persoană care pune în circulație valuta străină falsă, 500 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, dintre care 300 bancnote le-a predat organului de urmărire penală, iar 200 bancnote le-a lăsat asupra sa.

În continuarea acțiunilor sale criminale, în perioada lunilor mai - iunie 2011, data exactă nefiind stabilită, Lîsîi Alexandru s-a întâlnit cu Rotari Sorin în or. Făleşti, unde i-a transmis acestuia 111 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, pentru ca acesta să le pună în circulație pe teritoriul Republicii Moldova, în scopul obținerii de profit.

Astfel, la 20 iunie 2011, aproximativ la ora 16:00, Rotari Sorin, s-a deplasat în mun. Bălți, unde având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare, pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, a realizat lui Buşovschi Roman, persoană care a participat la achiziția de control sub

supravegherea colaboratorilor de poliție, 10 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 500 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2087 din 30 iunie 2011, s-a constatat că, cele 10 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

După realizarea tranzacției Lîsîi Alexandru a primit de la Rotari Sorin o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare. În rezultatul acțiunilor sale, Lîsîi Alexandru împreună cu Rotari Sorin au pus în circulație 1000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 11 669,7 lei.

Ulterior, Rotari Sorin, conform planului criminal întocmit, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 06 iulie 2011, aproximativ la ora 19:00, s-a deplasat în mun. Bălți, unde având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA cu semne de falsificare, pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 30 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 900 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2338 din 14 iulie 2011, s-a constatat că, cele 30 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport, cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

După realizarea tranzacției, Lîsîi Alexandru a primit de la Rotari Sorin o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare. În rezultatul acțiunilor sale, Lîsîi Alexandru împreună cu Rotari Sorin a pus în circulație 3000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 34 503 lei.

Rotari Sorin, conform planului criminal întocmit, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 17 iulie 2011, aproximativ la ora 16:00, având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA cu semne de falsificare, pe care le-a primit de la Lîsîi Alexandru, în timp ce se afla în or. Fălești, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 70 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 2 100 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2325 din 12 august 2011, s-a constatat că, cele 70 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

După realizarea tranzacției, Lîsîi Alexandru a primit de la Rotari Sorin o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare.

În rezultatul acțiunilor sale, Lîsîi Alexandru împreună cu Rotari Sorin au împărțit o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare.

În rezultatul acțiunilor sale, Lîsîi Alexandru împreună cu Rotari Sorin au pus în circulație 7000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 81 255,3 lei.

Ulterior, Lîsîi Alexandru, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 30 august 2011, aproximativ la ora 12:00, având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA cu semne de falsificare, în timp ce se afla în or. Fălești, a realizat lui Rotari Sorin, persoană care participa la achiziția de control, sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 74 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 3 000 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 3000 din 13 septembrie 2011, s-a constatat că, cele 70 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Lîsîi Alexandru, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textile încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

În rezultatul acțiunilor sale, Lîsîi Alexandru a pus în circulație suma de 7400 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 83 885, 66 lei.

Prin urmare, în perioada 20 iunie - 30 august 2011, Lîsîi Alexandru a pus în circulație suma de 18 400 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 211313, 66 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

Tot Lîsîi Alexandru, la 06 noiembrie 2013, fiind preîntâmpinat pentru darea cu bună știință a unor declarații false, conform prevederilor art. 312 Cod penal, fiind audiat în calitate de parte vătămată în cadrul cauzei penale nr. 2013928357 de acuzare a lui Chiaburu Artur și Ciobanu Alexandru, a menționat, că la 05 noiembrie 2013, aceștia aplicând forța fizică, l-au răpit, după ce au estorcat de la el mijloace bănești în proporții deosebit de mari.

Ulterior în cadrul ședințelor de judecată din 19 august 2014 și 14 noiembrie 2014, fiind audiat în calitate de parte vătămată, Lîsîi Alexandru a menționat că, declarațiile depuse în cadrul urmăririi penale nu corespund adevărului.

Ca rezultat al acțiunilor acestuia, Chiaburu Artur și Ciobanu Alexandru au fost achitați de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e), f), g), art. 352 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Instanța de apel a constatat, că prima instanță corect a calificat acțiunile lui Lîsîi Alexandru în baza art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal și anume după indicii calificativi de *punerea în circulație a semnelor bănești false-bancnotelor emise de organul autorizat al unui stat străin sau a unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea de plăți, în proporții deosebit de mari*, după cum și în

baza art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal adică *prezentarea cu bună știință a declarațiilor mincinoase* de către partea vătămată, dacă această infracțiune a fost săvârșită în cadrul urmăririi penale, legate de învinuirea de săvârșirea unei infracțiuni grave.

Analizând infracțiunea incriminată lui Rotari Sorin în raport cu probele examinate în prima instanță și instanța de apel, instanța de apel a considerat necesar de a susține soluția primei instanțe, care a încadrat aceste acțiuni la art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiind dovedită această infracțiune în totalitate prin probele administrate.

La acest capitol instanța de apel a susținut argumentele primei instanțe care a reținut componența de infracțiune de punere în circulație a semnelor bănești false-bancnotelor emise de organul autorizat al unui stat străin sau a unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea de plăți, în proporții deosebit de mari.

Instanța de apel a statuat, că în cadrul examinării cauzei prin probele cercetate a fost dovedit obiectul juridic special care este format din relațiile sociale cu privire la încrederea publică în autenticitatea semnelor bănești, la fel fiind dovedit și obiectul material al infracțiunii bancnotele cu nominalul de 100 dolari SUA.

Totodată, instanța de apel a menționat că, declarațiile lui Lîsîi Alexandru urmează a fi admise drept unele pertinente și veridice, deoarece aceste declarații coroborează cu raportul de constatare tehnico-științifică nr. 2014 din 16 iunie 2011, conform concluziilor căruia s-a stabilit că, bancnota cu nominalul de 100 dolari SUA cu seria și numărul FC 74198655 A C3, anul de emisie 2003 A, este confecționată din două părți de hârtie simplă fără inserții textil încorporați în suport cu utilizarea formelor de tipar plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare (vol. I, f.d. 85 - 86), raportul de expertiză nr. 2087 din 30 iunie 2011, conform căruia s-a stabilit, că 10 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost ridicate de la Bușovschi Roman la 21 iunie 2011, în rezultatul achiziției de control efectuate în mun. Bălți sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare (vol. I, f.d. 194-195), la fel raportul de expertiză cu nr. 2338 din 14 iulie 2011, conform concluziilor căruia s-a stabilit că, 30 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost ridicate de la Bușovschi Roman la 06 iulie 2011, în rezultatul achiziției de control sunt confecționate nu la întreprinderea specială în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare (vol. I, f.d. 218-219) și raportul de expertiză cu nr. 2325 din 12 august 2011, conform concluziilor căruia s-a stabilit că, 70 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost ridicate de la Bușovschi Roman la 08 august 2011, în rezultatul achiziției de control sunt confecționate nu la întreprinderea specială în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare (vol.I, f.d.243-244).

A mai menționat instanța de apel că, anume aceste probe care au fost obiect al examinării în prima instanță și instanța de apel, sunt pertinente, concludente și utile în confirmarea obiectului juridic și material al infracțiunii comise de Rotari Sorin.

Cât ține de latura obiectivă a infracțiunii și anume punerea în circulație, instanța de apel la fel, a menționat despre declarațiile lui Bușovschi Roman în coroborare cu declarațiile lui Bușovschi Roman date în prima instanță și citite în instanța de apel din care se confirmă, că anume Rotari Sorin a primit de la Lîsî Sorin bancnote false cu nominalul de 100 dolari SUA după care, i-a transmis lui Bușovschi Roman și acesta a plecat cu bancnota la Direcția investigare a fraudelor în mun. Chișinău și după efectuarea expertizei a primit propunere de a demasca grupul criminal. Pe parcursul lunilor iunie 2011-august 2011 el a efectuat două achiziții de la Rotari Sorin, prima dată a achiziționat suma de 1000 dolari SUA, după ce suma de 10000 dolari SUA. Achizițiile le efectua de la Rotari Sorin, deoarece Lîsî Alexandru nu avea încredere și erau certați.

Instanța de apel a admis declarațiile lui Lîsî Alexandru și Bușovschi Roman drept unele utile în confirmarea laturii obiective a infracțiunii, deoarece aceste declarații coroborează în totalitate cu alte probe scrise și anume procesul-verbal privind înzestrarea cu tehnică specială din 20 iunie 2011 a lui Bușovschi Roman pentru participarea acestuia la întâlnirea cu Rotari Sorin cu scop de a procura de la ultimul 1000 dolari SUA falși contra sumei de 500 dolari SUA (f.d. 185, vol.I), procesul-verbal de înzestrare cu tehnică specială din 17 iulie 2011 a lui Bușovschi Roman pentru participarea lui la achiziția de control din 17 iulie 2011 pentru a se întâlni cu Lîsî Alexandru și Rotari Sorin pentru a procura 7000 dolari falși contra sumei de 2100 dolari SUA (f.d. 225, vol.I).

În principiu, aceste probe care confirmă latura obiectivă și obiectul infracțiunii nu sunt contestate de apărare și unica problemă care a fost pusă în fața instanței de apel se referă la una din componentele acestei infracțiuni și anume latura subiectivă cum este intenția directă.

Instanța de apel a reținut, că apărarea exprimă dezacordul cu soluția primei instanțe care a reținut în acțiunile lui Rotari Sorin, toate elementele infracțiunii inclusiv și latura subiectivă, invocând drept o colaborare a acestuia cu organul de drept și nu o intenție de a pune în circulație bani falși, însă aceste argumente ale apărării după cum a fost menționat și mai sus nu pot fi acceptate, fiind contrare circumstanțelor și anume probelor descrise de prima instanță și verificate de instanța de apel.

În argumentarea acestei poziții instanța de apel a menționat în primul rând despre acordul de colaborare exprimat de Rotari Sorin la data de 23 august 2011 (f.d. 175, vol.II) care a fost apreciat corect de prima instanță una din probele acuzării în confirmarea intenției directe a lui Rotari Sorin de a pune în circulație bancnote false cu nominalul de 100 dolari SUA, anume cu scop de a se îmbogăți și nu pentru a demasca alți figuranți pe acest caz.

Instanța de apel a susținut poziția primei instanțe care a admis în acest sens declarațiile lui Lîsî Alexandru și declarațiile lui Bușovschi Roman conform cărora se confirmă cu certitudine punerea în circulație de către Rotari Sorin a bancnotelor false până la data de 23 august 2011 și anume până la semnarea angajamentului de colaborare, circumstanțe confirmate nu numai prin declarațiile date de martori, dar și prin stenografia convorbirilor telefonice din 20 iunie 2011 între Lîsî Alexandru și Rotari Sorin (f.d. 104–108, vol.I), din 21 iunie 2011 între Lîsî Alexandru și Rotari Sorin (f.d. 113–114, vol.I), din 07 iulie 2011

între Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin (f.d. 119-120, vol.I), din 21 iulie 2011 între Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin (f.d. 125-127, vol.I), din 22 iulie 2011 între Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin (f.d. 132, vol.I).

La fel, intenția directă de a pune în circulație bancnote false cu nominalul de 100 dolari SUA, se confirmă și prin stenograma convorbirilor purtate dintre Bușovschi Roman, Rotari Sorin și Rotari Vera din 17 iulie 2011 (f.d. 169-173, vol. I).

Instanța de apel a menționat și despre argumentul apărării referitor la examinarea cauzei în lipsa inculpatului Rotari Sorin drept o violare a art. 6 CEDO, deoarece acest argument contravine circumstanțelor cauzei și anume refuzul inculpatului Rotari Sorin de a se prezenta în fața instanței. Acesta fiind anunțat în căutare, a refuzat de a fi prezent în fața instanței neglijând instanța de judecată, pe când instanța a întreprins toate acțiunile pentru a asigura acest drept.

Deși prima instanța corect a dat apreciere circumstanțelor și probelor prezentate de acuzare în susținerea actului de învinuire, instanța de apel a considerat necesar de a casa sentința primei instanțe în privința lui Rotari Sorin din alte motive decât cele menționate în apel, reieșind din cererile depuse de avocatul Dulgher Dumitru.

În acest sens instanța de apel a reținut prevederile art. 107 Cod penal în coroborare cu prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea Independenței RM.

Astfel, instanța de apel a stabilit, că infracțiunea săvârșită de Rotari Sorin a avut loc în anul 2011. La data de 29 iulie 2016, a fost adoptată Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea Independenței RM.

Din conținutul legii sus menționate norma art. 236 alin. (2) Cod penal nu este inclusă în art. 10 alin. (1) lit. d) Legea amnistiei drept infracțiune pentru care nu este aplicabilă legea dată. Reieșind din faptul, că pe cauză există cererea inculpatului Rotari Sorin privind aplicarea amnistiei și infracțiunea pentru care aceștia sunt învinuiți nu se regăsește în art. 10 alin. (1) lit. d) Legea amnistiei, sentința primei instanțe urmează a fi casată și dispusă încetarea procesului penal cu înlăturarea răspunderii penale pentru infracțiunea data.

Analizând apelul inculpatului Lîsîi Alexandru, instanța de apel a menționat că, acest apel se referă la pedeapsa penală fără a critica probele examinate în prima instanță care au fost puse la baza condamnării acestuia, pentru ce nu este necesară o expunere repetată a probelor examinate de prima instanță și acceptate de inculpat.

În acest sens instanța de apel a menționat despre lipsa temeiurilor invocate de inculpat privind aplicarea unei pedepse mai ușoare, aceste argumente fiind neîntemeiate, deoarece la momentul individualizării pedepsei față de Lîsîi Alexandru, prima instanță a dat apreciere tuturor circumstanțelor, personalității inculpatului și prevederilor normelor penale de la art. art. 61, 75 și 78 Cod penal după cum și la art. 84 Cod penal fiind aplicată o pedeapsă legală.

Deși prima instanță a individualizat corect pedeapsa la momentul pronunțării sentinței, instanța de apel a considerat necesar de a casa sentința din alte motive, decât cele invocate în legătură cu intervenirea Legii cu privire la

amnistie adoptată la 29 iulie 2016 și cererea inculpatului privind aplicarea actului de amnistie.

Conform învinuirii aduse lui Lîsîi Alexandru și sentinței primei instanțe acesta este recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal și art. 312 alin. (2) lit. c) Cod penal. Din conținutul art. 10 alin. (1) lit. d) Legea amnistiei din 29 iulie 2016 aceste norme penale nu sunt incluse în categoria celor pentru care nu poate fi aplicat actul de amnistie și din aceste considerente instanța de apel, a considerat posibilă încetarea procesul penal în privința lui Lîsîi Alexandru în legătură cu aplicarea actului de amnistie, urmând ca acesta să execute pedeapsa penală stabilită prin sentința anterioară din 02 august 2015.

Potrivit învinuirii formulate în rechizitoriu, Lîsîi Alexandru a fost pus sub învinuire și pentru faptul, că acesta la 05 noiembrie 2013, fiind preîntâmpinat pentru denunțarea cu bună știință falsă conform prevederilor art. 311 Cod penal, a depus o plângere la Procuratura Generală, prin care a solicitat atragerea la răspundere penală a lui Chiaburu Artur și Cioban Alexandru, indicând că aceștia aplicând forța fizică, l-au răpit, după ce au estorcat de la acesta mijloace bănești în proporții deosebit de mari. În baza sesizării din 06 noiembrie 2013 de către Secția exercitare a urmăririi penale în cauze de criminalitate organizată și excepționale a Procuraturii Generale, a fost pornită urmărirea penală în cauza nr. 2013928357, conform prevederilor art. 164 alin. (2) lit. e), f), g) și art. 189 alin. (5) Cod penal, la aceasta fiind conexe cauzele cu nr. 2013928379, pornită la 21 noiembrie 2013, conform prevederilor art. 188 alin. (2) lit. a), e), f) Cod penal, cu nr. 2014928011, pornită la 17 martie 2014, conform prevederilor art. 352 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Ulterior, în cadrul ședințelor din 19 august 2014 și 14 noiembrie 2014, în cauza penală intentată în privința lui Chiaburu Artur și Cioban Alexandru, acuzați de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e), f), g), art. 352 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiind audiat în calitate de parte vătămată, Lîsîi Alexandru, a declarat că, plângerea depusă la 05 noiembrie 2013 la Procuratura Generală a fost depusă din motive că era supărat pe inculpați, menționând că faptele invocate în ea nu corespund adevărului.

Pe acest capăt de învinuire inculpatul Lîsîi Alexandru a fost achitat de sub învinuirea înaintată, soluție care nu a fost contestată și respectiv nu poate fi obiect al examinării în instanța de apel.

A mai reținut instanța de apel, că prin sentința dată a fost dispusă și achitarea lui Pantelei Victor de sub învinuirea adusă acestuia în baza art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal și în baza art. 328 alin. (3) lit. Cod penal, soluție care în opinia instanței de apel nu poate fi menținută, deoarece aceasta contravine probelor prezentate de organul de urmărire penală și cercetate în prima instanță precum și instanța de apel din care se confirmă cu certitudine că: Pantelei Victor, fiind angajat conform ordinului nr.165ps din 09 iunie 2010 al directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției în funcția de inspector principal al Direcției nr. 06-E, a Direcției generale combaterea crimelor economice, având grad special de locotenent-colonel, fiind persoană cu funcție de răspundere, căreia i se atribuie permanent prin lege anumite drepturi și obligații,

în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind obligat potrivit Legii cu privire la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 1104-XV din 06 iunie 2002, să respecte Constituția Republicii Moldova, prezenta lege și alte acte normative, împreună și după o înțelegere prealabilă au împărțit rolurile între ei, pentru a pune în circulație valută străină falsă pe teritoriul Republicii Moldova, în scopul obținerii de profit.

Astfel, conform planului criminal întocmit, Lîsîi Alexandru, la 04 martie 2011, aproximativ la ora 08:30, în xxxxx, a participat la achiziția de control a valutei străine false, sub supravegherea colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, în cadrul cauzei penale nr. 2011036119, pornită conform prevederilor art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal, iar Pantelei Victor era membru al grupului de urmărire penală în prezenta cauză.

În rezultatul acțiunilor date, Lîsîi Alexandru, la 04 martie 2011, aproximativ la ora 08:30, a primit de la Olari Dumitru, persoană care punea în circulație valută străină falsă, 500 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, după care, la indicația lui Pantelei Victor, care supraveghea acțiunea specială de investigație la care participa ultimul, a predat 300 bancnote reprezentantului organului de urmărire penală, iar 200 bancnote conform înțelegerii anterioare avute cu aceasta, le-a lăsat asupra sa, pe care ulterior le-a transmis unui inspector a al CCCEC, membru al grupului de urmărire penală, la moment neidentificat de către organul de urmărire penală, urmărirea penală în privința căruia a fost dispusă într-o procedură separată. Peste câteva zile, în continuarea acțiunilor sale criminale, Pantelei Victor după ce a intrat în posesia celor 200 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, le-a transmis lui Lîsîi Alexandru, pentru ca acesta să le pună în circulație pe teritoriul Republicii Moldova, în scopul obținerii de profit și repartizarea venitului între ei.

Lîsîi Alexandru, în continuarea acțiunilor sale criminale, într-o zi din lunile mai-iunie 2011, data exactă în cadrul urmăririi penale nu a fost posibil de stabilit, s-a întâlnit cu Rotari Sorin în or. Fălești, unde i-a transmis acestuia 111 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru ca acesta să le pună în circulație pe teritoriul Republicii Moldova, în scopul obținerii de profit.

Astfel, la 20 iunie 2011, aproximativ la ora 16:00, Rotari Sorin, s-a deplasat în mun. Bălți, unde având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare, pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 10 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 500 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2087 din 30 iunie 2011, s-a constatat că cele 10 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

După realizarea tranzacției, Lîsîi Alexandru a primit de la Rotari Sorin, o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA cu semne de falsificare din care o parte a transmis-o lui Pantelei Victor.

În rezultatul acțiunilor sale, Pantelei Victor, împreună cu Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin au pus în circulație 1000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 11 669,7 lei.

Ulterior, Rotari Sorin, conform planului criminal întocmit, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 06 iulie 2011, aproximativ la ora 19:00, s-a deplasat în mun. Bălți, unde având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA cu semne de falsificare pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 30 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 900 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2338 din 14 iulie 2011, s-a constatat că, cele 30 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipită între ele, fără inserții textili încorporați în suport, cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

După realizarea tranzacției, Lîsîi Alexandru a primit de la Rotari Sorin o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare, din care o parte a transmis-o lui Pantelei Victor.

În rezultatul acțiunilor sale, Pantelei Victor, împreună cu Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin au pus în circulație 3000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 34 503 lei.

Ulterior, Rotari Sorin, conform planului criminal întocmit, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 17 iulie 2011 aproximativ la ora 16:00, având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, în timp ce se afla în or. Fălești, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 70 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 2 100 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2325 din 12 august 2011, s-a constatat că, cele 70 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin în cadrul percheziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

După realizarea tranzacției, Lîsîi Alexandru a primit de la Rotari Sorin o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare, din care, o parte a transmis-o lui Pantelei Victor.

În rezultatul acțiunilor sale, Pantelei Victor, împreună cu Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin au pus în circulație suma de 700 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 81 255,3 lei.

Ulterior, Lîsîi Alexandru, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 30 august 2011 aproximativ la ora 12:00, având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA cu semne de falsificare, în timp

ce se afla în or. Făleşti, a realizat lui Rotari Sorin, persoană care participa la achiziția de control, sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 74 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 3 000 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 3000 din 13 septembrie 2011, s-a constatat că, cele 74 bancnote de valoare nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Lîsîi Alexandru, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

În rezultatul acțiunilor sale, Lîsîi Alexandru și Pantelei Victor au pus în circulație 7 400 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 83 855,66 lei.

Prin urmare, în perioada 20 iunie - 30 august, Pantelei Victor, Rotari Sorin și Lîsîi Alexandru au pus în circulație 18 400 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 211 313,66 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

Tot el, în aceleași circumstanțe a comis și infracțiunea de exces de putere, soldate cu urmări grave, adică fapta prejudiciabilă prevăzută de legea penală și pasibilă de pedeapsa penală, în următoarele circumstanțe.

Pantelei Victor, fiind angajat conform ordinului nr. 165ps din 09 iunie 2010 al directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, în funcție de inspector principal al Direcției nr. 6E a Direcției generale combaterea crimelor economice, având grad special de locotenent-colonel, fiind persoană cu funcție de răspundere, căruia i s-au atribuit permanent prin lege anumite drepturi și obligații, în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind obligat potrivit Legii cu privire la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 1104-XV din 06 iunie 2002 să respecte Constituția Republicii Moldova, prezenta lege și alte acte normative, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Lîsîi Alexandru, au întocmit un plan criminal, repartizând prealabil rolurile între ei, pentru a pune în circulație valută străină falsă pe teritoriul Republicii Moldova, în scopul obținerii de profit.

Astfel, conform planului criminal întocmit, Lîsîi Alexandru, la 04 martie 2011, aproximativ la ora 08:30, în xxxxx a participat la achiziția de control a valutei străine false, sub supravegherea colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, în cadrul cauzei penale nr. 201103119, pornită conform prevederilor art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal, iar Pantelei Victor era membru al grupului de urmărire penală în prezenta cauză.

În rezultatul acțiunilor date, Lîsîi Alexandru, la 04 martie 2011, aproximativ la ora 08:30, a primit de la Olari Dumitru, persoană care pune în circulație valuta străină falsă, 500 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, după care, la indicația lui Pantelei Victor, care supraveghea acțiunea specială de investigație la care participa ultimul, a predat bancnote reprezentatului organului de urmărire penală, iar 200 bancnote conform înțelegerii anterioare avute cu acesta, le-a lăsat asupra sa, pe care ulterior le-a transmis unui inspector CCCEC, membru al grupului de urmărire penală, la moment neidentificat de către organul de

urmărire penală, urmărirea penală în privința căruia a fost disjunsă într-o procedură separată.

Peste câteva zile, în continuarea acțiunilor sale criminale, Pantelei Victor după ce a intrat în posesia celor 200 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, le-a transmis lui Lîsîi Alexandru, pentru ca acesta să le pună în circulație pe teritoriul Republicii Moldova, în scopul obținerii de profit și repartizarea venitului între ei.

Lîsîi Alexandru, în continuarea acțiunilor sale criminale, în perioada lunilor mai-iunie 2011, data exactă în cadrul urmăririi penale nu a fost stabilită, s-a întâlnit cu Rotari Sorin în or. Fălești, unde i-a transmis acestuia 111 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, pentru ca acesta să le pună în circulație pe teritoriul Republicii Moldova, în scopul obținerii de profit.

Astfel, la 20 iunie 2011, aproximativ la ora 16:00, Rotari Sorin, s-a deplasat în mun. Bălți, unde având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare, pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 10 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 500 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2087 din 30 iunie 2011, s-a constatat că, cele 10 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă între ele, fără inserții textili încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

După realizarea tranzacției, Lîsîi Alexandru a primit de la Rotari Sorin o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare, din care, o parte a transmis-o lui Pantelei Victor.

În rezultatul acțiunilor sale, Lîsîi Alexandru, împreună cu Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin au pus în circulație 1000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 11 669,7 lei.

Ulterior, Rotari Sorin, conform planului criminal întocmit, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la data de 06 iulie 2011, aproximativ la ora 19:00, s-a deplasat în mun. Bălți, unde având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA cu semne de falsificare, pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 30 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 900 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2338 din 14 iulie 2011, s-a constatat că, cele 30 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă între ele, fără inserții textili încorporați în suport, cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

După realizarea tranzacției, Lîsîi Alexandru a primit de la Rotari Sorin o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare, din care, o parte a transmis-o lui Pantelei Victor.

În rezultatul acțiunilor sale, Pantelei Victor, împreună cu Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin au pus în circulație suma de 3000 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 34 503 lei.

Ulterior, Rotari Sorin, conform planului criminal întocmit, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 17 iulie 2011, aproximativ la ora 16:00, având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare, pe care anterior le-a primit de la Lîsîi Alexandru, în timp ce se afla în or. Fălești, a realizat lui Bușovschi Roman, persoană care participa la achiziția de control sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 70 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru a primi suma de 2 100 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 2325 din 12 august 2011, s-a constatat că, cele 70 bancnote cu valoare nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Rotari Sorin, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport, cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

După realizarea tranzacției, Lîsîi Alexandru a primit de la Rotari Sorin o parte a beneficiului obținut din punerea în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare, din care, o parte a transmis-o lui Pantelei Victor.

În rezultatul acțiunilor sale, Pantelei Victor, împreună cu Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin au pus în circulație suma de 7 000 dolari SUA falși, conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 81 255,3 lei.

Ulterior, Lîsîi Alexandru, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii de profit, la 30 august 2011, aproximativ la ora 12:00, având scopul punerii în circulație a bancnotelor de dolari SUA, cu semne de falsificare, în timp ce se afla în or. Fălești, a realizat lui Rotari Sorin, persoană care participa la achiziția de control, sub supravegherea colaboratorilor de poliție, 74 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, pentru care a primit suma de 3 000 dolari SUA veritabili.

Conform raportului de expertiză nr. 3000 din 13 septembrie 2011, s-a constatat că, cele 74 bancnote cu valoarea nominală de 100 dolari SUA, care au fost achiziționate de la Lîsîi Alexandru, în cadrul achiziției de control, sunt confecționate din două părți de hârtie simplă lipite între ele, fără inserții textili încorporați în suport cu folosirea formelor de tipar de tip plan-ofset, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

În rezultatul acțiunilor sale, Lîsîi Alexandru și Pantelei Victor au pus în circulație 7 400 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 83 885,66 lei.

Prin urmare, în perioada 20 iunie-30 august 2011, Pantelei Victor, Lîsîi Alexandru au pus în circulație suma de 18 400 dolari SUA falși, care conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei, echivalează cu suma de 211313,66 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari și acțiunile acestuia urmează a fi

încadrate în baza art. 42 alin. (3), 236 alin. (2) lit. c) Cod penal – adică *organizator* la punerea în circulație a semnelor bănești false-bancnotelor emise de organul autorizat al unui stat străin sau a unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăți săvârșite în proporții deosebit de mari, totodată acțiunile acestuia lui Pantelei Victor urmează a fi încadrate și în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal cu elementele de exces de putere, soldate cu urmări grave, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice soldate cu urmări grave.

Prin urmare, apreciind în ansamblu probele administrate, instanța de apel a constatat că, instanța de fond greșit a dispus achitarea lui Pantelei Victor de sub învinuirea adusă acestuia în baza art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal și în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, prima instanță judecând cauza penală în privința lui Pantelei Victor în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal și în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, nu a respectat normele procesuale, nu a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și nu a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, iar soluția instanței de fond privind achitarea lui Pantelei Victor este eronată și nu corespunde probelor cercetate atât în ședința primei instanțe, cât și în ședința instanței de apel.

În cadrul judecării cauzei în ordine de apel, la solicitarea procurorului instanța de apel în corespundere cu prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, a dispus reluarea cercetării judecătorești cu audierea inculpatului Pantelei Victor în privința căruia a fost emisă o sentință de achitare, la fel a fost audiat inculpatul Lîsîi Alexandru și cercetate probele scrise acumulate în această cauză, după cum a fost analizate și declarațiile martorilor audiați în prima instanță.

Instanța de apel a menționat că, vina inculpatului Pantelei Victor se confirmă prin declarațiile inculpatului Pantelei Victor și a lui Lîsîi Alexandru, a martorilor Bușovschi Roman, Stoica Dumitru, Donighevici Vasile, Catană Iurie și Paraschiv Vasile.

Totodată, vina inculpatului se mai confirmă și prin următoarele probe:

- procesul-verbal de ridicare din 15 iunie 2011 prin care au fost ridicată de la Bușovschi Roman o bancnotă cu nominalul 100 dolari SUA (f.d. 77, vol.I) și care în conformitate cu raportul de constatare tehnico-științifică din 16 iunie 2011 este falsă și este inclusă în colecția banilor falși a DT-C a DP al MAI (f.d. 85-85) la fel fiind în coroborare cu declarațiile martorului Bușovschi Roman și declarațiile suplimentare ale inculpatului Lîsîi Alexandru;

- stenograma convorbirilor telefonice (f.d. 104-176 vol.I) prin care se confirmă declarațiile inculpatului Lîsîi Alexandru date la urmărirea penală, și declarațiile martorului Bușovschi Roman, din care la fel, se confirmă legătura între Lîsîi Alexandru și Pantelei Victor și anume în acest sens urmează de a menționa stenograma convorbirilor telefonice din 20 iunie 2011 între Rotari Sorin și Lîsîi Alexandru de la ora 17.44.34 (f.d. 108, vol.I) după care imediat

începe discuția între Lîsîi Alexandru și Pantelei Victor la ora 17.44.46 (f.d. 109, vol.I) fiind identică și situația din 07 iulie 2011 stenograma convorbirilor telefonice între Lîsîi și Rotari Sorin de la ora 06.50.28 - 06.53.10 (f.d. 119, 120, vol.I) după care apare imediat discuția între Lîsîi Alexandru și Pantelei Victor la ora 07.05.58 – 07.06.36 (f.d. 121, vol.I);

- procesul-verbal de numărare a sumei de 900 dolari SUA din 06 iulie 2011 (f.d. 2016, vol.I) prin care se confirmă transmiterea sumei de 900 dolari lui Bușovschi Roman pentru transmiterea lui Rotari Sorin și Lîsîi Alexandru, care coroborează cu stenogramele convorbirilor telefonice a lui Lîsîi Alexandru cu Rotari Sorin din 07.07.2011 (f.d.119,120, vol.I) în care figurează cifra de 9 transmisă lui Rotari Sorin și solicitarea acestei informații pentru transmiterea altor persoane, după care conform stenogramei convorbirilor telefonice din 07 iulie 2011 dintre Lîsîi Alexandru și Pantelei Victor prin care Pantelei Victor este informat imediat de Lîsîi Alexandru despre realizarea situației (f.d. 121, vol.I);

- rapoartele de expertiză nr. 2087 din 30 iunie 2011 (f.d. 194, 195, vol.I), nr. 2338 din 14 iulie 2011 (f.d. 218,219, vol.1), nr. 2325 din 12 august 2011 (f.d. 243,244, vol.I), nr. 3000 din 13 septembrie 2011 (f.d. 15,16, vol.II) prin care se confirmă că bancnotele cu nominalul de 100 dolari ridicate de la Bușovschi Roman sunt bancnote false care nu sunt confecționate la întreprinderi specializate și toate sunt incluse în masivul cartotecii bancnotelor false a DT-c a MAI RM;

- procesul-verbal de confruntare din 20 martie 2014 între Lîsîi Alexandru și Pantelei Victor, citit în instanța de apel (f.d. 158-163, vol.II), conform căruia se confirmă acțiunile infracționale ale lui Lîsîi Alexandru comise sub conducerea lui Pantelei Victor, răspunsurile fiind date în prezența lui Pantelei Victor, răspunsurile din acest proces-verbal coroborează cu declarațiile din procesul-verbal de audiere suplimentară a inculpatului Lîsîi Alexandru;

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 06 martie 2014 (f.d. 170, vol.II) prin care se confirmă declarațiile martorului Bușovschi Roman privind circumstanțele punerii în circulație a bancnotelor cu nominalul de 100 dolari și la fel, circumstanțele infiltrării lui Rotari Sorin;

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 06 martie 2014 (f.d. 8, vol.III) prin care se confirmă declarațiile inculpatului Lîsîi Alexandru și circumstanțele infiltrării lui Lîsîi Alexandru;

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 08 noiembrie 2013 (f.d. 133, vol.III) prin care se examinează actele procesuale privind pornirea urmăririi penale în baza art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal anume privind punerea în circulație a sumei de 50000 dolari falși, fiind la fel în coroborare cu declarațiile suplimentare ale lui Lîsîi Alexandru;

- proces-verbal de examinare a obiectului din 21 ianuarie 2014 (f.d. 35, 36 vol.IV).

Instanța de apel, nu a putut susține argumentele primei instanțe privind achitarea lui Pantelei Victor de sub învinuirea adusă, deoarece această soluție este una neîntemeiată și contrară circumstanțelor cauzei.

Din conținutul sentinței atacate se stabilește, că prima instanța a menționat despre un șir de probe în argumentarea soluției de achitare, însă această soluție nu a putut fi acceptată de instanța de apel, pe motiv, că probele menționate de prima instanță nu au fost cercetate sub toate aspectele fiind analizate fiecare în parte și fără ca aceste probe să coroboreze între ele.

În acest sens instanța de apel a ținut să menționeze despre poziția greșită a primei instanțe care a criticat declarațiile lui Lîsîi Alexandru date în cadrul urmăririi penale, fiind admise cele date în instanța de fond, deoarece această poziție a primei instanțe contravine restul probelor examinate în prima instanță.

A mai reținut instanța de apel că, prima instanță la motivarea soluției de achitare indică despre declarațiile lui Pantelei Victor drept unele veridice în partea sosirii acestuia în apartamentul de pe xxxxx mai târziu decât restul persoanelor implicate în operațiunea de reținere, pentru faptul, că acesta a fost ocupat cu reținerea lui Armencea Vadim, referindu-se la (f.d. 171 vol. III), pe când instanța de apel nu poate accepta această soluție a primei instanțe, deoarece din fila dosarului nr. 171 vol. III se confirmă doar reținerea acestuia fără a fi indicat despre participarea lui Pantelei Victor în acțiunile de reținere. Pe când din declarațiile lui Paraschiv Vasile conform cărora "...Pantelei Victor avea în sarcina sa de a ține legătura în timpul investigației cu Centrul și cu alte Direcții ale Centrului...", la fel din declarațiile lui Catană Iurie "... Pantelei Victor asculta convorbirile dintre Lîsîi Alexandru și persoanele implicate în tranzacție... una era pe corpul lui Lîsîi Alexandru și una în automobilul de serviciu, de unde ofițerii operativi și Pantelei Victor ascultau și așteptau cuvântul cheie..." și declarațiile lui Stoica Dumitru "... A intrat în apartament, apoi a mers la bucătărie, iar ulterior a ieșit din apartament. Cu persoanele reținute, Pantelei Victor nu a discutat și nici alte persoane nu au discutat cu excepția ofițerilor de urmărire penală..." se confirmă statutul acestuia drept o persoană de legătură și nu de forță. Tot din aceste declarații se mai confirmă și veridicitatea declarațiilor date de Lîsîi Alexandru anume în fața organului de urmărire penală și nu cele date în instanța de fond coroborând în totalitate cu declarațiile martorilor.

Nu este clară soluția instanței privind dispunerea achitării pentru faptul, că Pantelei Victor la data de 04 martie 2011 nu deținea rolul de conducere a operațiunii, fără a ține cont de faptul că anume el era persoana care supraveghea discuțiile din apartament, el era persoana care deținea capacitatea de libera deplasare în această operațiune și anume el a fost persoana care a inițiat și organizat operațiunea deținând numai el în totalitate toate detaliile pe caz (f.d.156, vol.II) și anume el fiind persoana cu influență asupra lui Lîsîi Alexandru.

Tot la acest capitol, instanța de apel a menționat și despre stenograma convorbirilor telefonice avute cu Lîsîi Alexandru din 20 iunie 2011 și 07 iulie 2011 pe care prima instanță la fel le-a pus la baza unei sentințe de achitare, fără a ține cont de conținutul acestor discuții din care se confirmă intenția lui Pantelei Victor de a primi bani de la Lîsîi Alexandru și inițiate anume după discuția lui Lîsîi Alexandru cu Rotari Sorin.

Instanța de fond menționează despre unele cuvinte expuse de Lîsîi Alexandru și Pantelei Victor care nu confirmă circumstanțele cauzei, însă această concluzie a primei instanțe poate fi acceptată doar în situația în care

aceste discuții pot fi analizate în mod separat de restul probelor acumulate pe caz, pe când în coroborare cu declarațiile lui Lîsîi Alexandru date la urmărirea penală și procesul-verbal de confruntare a lui Lîsîi Alexandru cu Pantelei Victor, confirmă cu certitudine implicarea lui Pantelei Victor în comiterea infracțiunii anume în calitate de organizator la punerea în circulație a dolarilor falși.

Reieșind din circumstanțele cauzei, instanța de apel a ținut să menționeze despre declarațiile lui Lîsîi Alexandru, care au fost date în ședința de judecată, pe care le-a considerat drept unele contrare circumstanțelor și cu scop de a elibera inculpatul Pantelei Victor de la răspunderea penală, fiind în relații de prietenie.

În acest sens instanța de apel a mai menționat despre existența unei sentințe de condamnare în privința lui Lîsîi Alexandru care deja impune executarea pedepsei sub formă de închisoare spre deosebire de Pantelei Victor care se află în libertate, la fel lipsa unei răspunderi a lui Lîsîi Alexandru pentru astfel de declarații totodată lipsa unei plângeri în sensul amenințării, spre deosebire de alte plângeri depuse de Lîsîi Alexandru în alte circumstanțe cum este cauza penală nr. 2015928111.

Constatând ca fiind dovedită vinovăția inculpatului pe capetele de învinuire reținute în prezenta decizie, instanța de apel la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale a dat eficiență dispozițiilor art. 61 Cod penal, ce ține de scopul pedepsei penale întru restabilirea echității sociale, urmărind scopul corectarea celui vinovat, întru prevenirea continuării activității criminale, atât de către el, cât și de alte persoane. La fel, a ținut cont și de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, stipulate la art. 75 Cod penal, cum sunt: gravitatea faptelor imputate, care fac parte din categoria infracțiunilor grave și deosebit de grave, caracterul lor prejudiciabil și pericolul pentru societate; personalitatea inculpatului, de caracteristicile de la locul de lucru precum și de circumstanțele cauzei, totodată la stabilirea pedepsei definitive urmează a ține cont de art. 84 alin. (1) Cod penal, deoarece inculpatul Pantelei Victor a comis două infracțiuni.

Referitor la termenul de pedeapsă care urmează să fie aplicat lui Pantelei Victor instanța de apel a ținut cont de circumstanțele cauzei, de rolul lui Pantelei Victor la comiterea infracțiunii prevăzute la art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal, de comportamentul acestuia pe parcursul urmăririi penale precum și examinării cauzei penale, care nu a încălcat obligațiile asumate pe întreg procesul de examinare a cauzei prezentându-se la toate ședințele de judecată, totodată instanța de apel la aplicarea termenului de pedeapsă pentru această categorie de infracțiune a ținut cont de termenul de examinare a cauzei care este mai mare de 6 ani, acest termen nefiind imputabil inculpatului Pantelei Victor, *la fel termenul de la pornirea urmăririi penale a cauzei cu nr.2011990208 și până la emiterea ordonanței de recunoaște a acestuia în calitate de învinuit din 27.03.2014*, pentru care instanța a considerat necesar de a reduce termenul de pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală stabilindu-i o pedeapsă de 5 ani drept o satisfacție echitabilă.

La executarea pedepsei sub formă de închisoare stabilite lui Pantelei Victor, instanța de apel s-a condus de prevederile art. 72 alin. (4) Cod penal, deoarece una din infracțiunile comise, face parte din categoria celor deosebit de grave.

Referitor la actul de amnistie adoptat la 29.07.2016, instanța de apel a menționat, că nu poate fi aplicat inculpatului Pantelei Victor, deoarece acesta nu și-a exprimat voința la aplicarea Legii cu privire la amnistie prin cerere după cum au fost depuse astfel de cereri din partea lui Rotari Sorin și Lîsîi Alexandru.

6. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare procurorul și avocatul Suveica Tudor în numele inculpatului Pantelei Victor.

6.1. Procurorul, la 06 decembrie 2017, în termen, declarând recurs ordinar, a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel, cu menținerea dispozițiilor sentinței în privința lui Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin.

În motivarea recursului, invocând temei de drept prevăzut de pct. 6) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- instanța de apel neîntemeiat a încetat procesul penal în privința lui Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin, deoarece sancțiunea alin. (2) art. 236 Cod penal prevede pedeapsă cu închisoare de la 7 la 15 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. Astfel prevederile art. 2 din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, nu sunt aplicabile în privința lui Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin.

6.2. Avocatul Suveica Tudor în numele inculpatului Pantelei Victor, la 08 noiembrie 2017, în termen, declarând recurs ordinar, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței în partea prin care s-a dispus achitarea inculpatului Pantelei Victor.

În motivarea recursului, invocând temeiurile de drept prevăzute de pct. 6) și 8) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- rechizitoriul nu corespunde cerințelor art. 296 Cod de procedură penală, or, formularea învinuirii din dispozițiile rechizitoriului trebuie să corespundă întocmai învinuirii din ordonanța de punere sub învinuire, emisă și înaintată în conformitate cu art. art. 281-283 Cod de procedură penală, prin conținutul ei factual și încadrările juridice;

- pe capătul de învinuire privind depășirea atribuțiilor de serviciu în rechizitoriu nu este indicată încadrarea juridică a acțiunilor;

- în rechizitoriu nu este făcută o analiză a probelor care confirmă fapta și vinovăția învinuitului, a argumentelor invocate de învinuit întru apărarea sa și rezultatele verificării acestor argumente;

- motivul schimbării declarațiilor de către Lîsîi Alexandru, peste o perioadă îndelungată de timp necesita a fi verificată minuțios. După cum s-a stabilit în cadrul urmăririi penale, în perioada anului 2011 Lîsîi Alexandru într-adevăr a făcut cunoștință cu Oleinic Oleg, care activa în calitate de taximetrist și împreună cu acesta deseori se deplasau în s. Puhoi, r-nul Ialoveni. Aceste probe coroborează cu declarațiile primare a lui Lîsîi Alexandru și nu corespund cu cele date ulterior;

- învinuirea lui Pantelei Victor se bazează în exclusivitate pe declarațiile învinuitului Lîsîi Alexandru, care se prezenta altor persoane ca colaborator de poliție, angajat al CCCEC, adică mințea;

- Lîsîi Alexandru împreună cu alte persoane, prin înțelegere prealabilă, se ocupau cu punerea în circulație a banilor falși și nici o persoană din cele audiate

nu a declarat că în aceste acțiuni în mod direct, sau indirect ar fi fost implicat învinuitul Pantelei Victor;

- în rechizitoriu se indică că Pantelei Victor a organizat un plan criminal, a repartizat rolurile între membrii grupării criminale, însă în cadrul urmăririi penale n-a fost stabilit nici un plan criminal, obținute careva probe privitor la repartizarea rolurilor și participarea la acestea a condamnatului Pantelei Victor.

Astfel de probe nu au fost prezentate nici în ședința de judecată;

- în rechizitoriu, se indică că Lîsîi Alexandru a transmis 200 bancnote a câte 100 dolari SUA unui colaborator al CCCEC, membru al grupului de urmărire penală și că acesta la moment nu este identificat. Aceste afirmații nu corespund materialelor cauzei, or, Lisîi Alexandru numește persoana concretă, că acesta ar fi fost Catană Iurie;

- în cazul în care banii au fost transmiși altui colaborator, organul de urmărire penală urma să stabilească cum, și dacă a intrat Pantelei Victor în posesia lor;

- învinuirea înaintată lui Pantelei Victor nu este concretă și din motivul că în aceasta nu este indicată data, locul sumele transmise de către Lîsîi Alexandru lui Pantelei Victor și invers cerință care este obligatorie conform prevederilor Codului de procedură penală;

- martorii audiați în ședința de judecată la fel, au făcut declarații care combat probele acuzării și stabilesc nevinovăția inculpatului Pantelei Victor;

- vinovăția inculpatului Pantelei Victor nu și-a găsit confirmarea;

- ignorând prevederile legislației procesual penale, instanța de apel a pus la baza deciziei de condamnare a lui Pantelei Victor doar declarațiile condamnatului Lîsîi Alexandru făcute în cadrul urmăririi penale, care ulterior au fost schimbate din motiv că au fost date sub presiunea colaboratorilor organelor de drept, fapt care nu a primit nici o apreciere juridică.

6.3. Avocatul Suveica Tudor în numele inculpatului Pantelei Victor, la 01 decembrie 2017, în termen, declarând recurs ordinar suplimentar, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței în partea prin care s-a dispus achitarea inculpatului Pantelei Victor.

În motivarea recursului, invocând temeiurile prevăzute de pct. 6) și 8) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- instanța de apel, casând sentința în privința lui Pantelei Victor a pus la bază o altă apreciere a probelor, decât cea dată de către prima instanță și în special declarațiile condamnatului Lîsîi Alexandru date la faza urmăririi penale, fără a le lua în considerație pe cele făcute în cadrul audierii în ședința de judecată a instanței de fond și celei de apel, calificând fapta lui Pantelei Victor în baza de art. 42 alin. (3), 236 alin. (2) lit. c) Cod penal;

- calificând fapta lui Pantelei Victor în baza acestor norme penale, instanța de apel urma ca, în conformitate cu prevederile art. 394 și art. 417 Cod de procedură penală, deoarece s-a rejudecat cauza după regula primei instanțe, să constate fapta săvârșită de către Pantelei Victor, respectiv, probele pe care se întemeiază concluziile instanței și motivele pentru care instanța a respins alte probe;

- instanța de apel a pus la baza deciziei probele administrate și cercetate la faza urmării penale, de la care Lîsîi Alexandru s-a dezis, declarând în timpul audierii în instanța de fond și cea de apel că, aceste declarații au fost făcute sub presiunea colaboratorilor MAI;

- instanța de apel nu a audiat repetat martorii care figurează în cauza penală în scopul stabilirii adevărului.

7. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze total hotărârea atacată și să mențină hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Recurenții invocă în recursurile declarate temeuri de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde.*

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor art. art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea

în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi-evazivi, reprezintă motiv de casare.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală și-au găsit confirmarea în cauza dată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 Cod de procedură penală și practicii judiciare constante apelul, constituind o continuare a judecării fondului cauzei, legea (art. 414 alin. (4) Cod de procedură penală) prevede posibilitatea instanței de a da o nouă apreciere probelor administrate la judecarea în prima instanță.

La judecarea apelului, se poate proceda la cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță (care pot fi, de altfel, apreciate diferit față de felul cum au fost evaluate de instanța ierarhic inferioară), precum și la administrarea oricăror probe noi.

Instanța de apel poate adopta una dintre soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii, respectiv dispunând, după caz, condamnarea, achitarea inculpatului, fie încetarea procesului penal.

În această ipoteză, apelul are caracterul unei căi de atac de reformare, în sensul că instanța de apel, după desființarea hotărârii atacate, procedează ea însăși, ca instanță de control judiciar, la înlăturarea erorilor constatate, pronunțând o nouă hotărâre.

Prin urmare, instanța de apel rejudecă fondul cauzei la cel de-al doilea grad de jurisdicție și nu ca primă instanță.

Mai mult, efectul devolutiv nu promovează o reeditare de către instanța de apel a judecării care a avut loc în prima instanță, ci o nouă judecată, cu caracter autonom, care are ca obiect reexaminarea acelor dispoziții din hotărâre, care au fost greșit sau nelegal soluționate.

Colegiul penal lărgit constată, că în ședința instanței de apel inculpații Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin au depus cereri prin care au recunoscut săvârșirea infracțiunilor incriminate și au solicitat aplicarea în privința lor a Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Instanța de apel a conchis, că prima instanță întemeiat l-a recunoscut vinovat pe Rotari Sorin în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal, și în baza acestei legii l-a condamnat la închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

La fel instanța de apel a considerat, că prima instanță întemeiat l-a recunoscut vinovat și pe inculpatul Lîsîi Alexandru în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. c) și art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, și l-a condamnat la închisoare pe un termen de 8 ani și respectiv de 2 ani, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, prima instanță a stabilit lui Lîsîi Alexandru o pedeapsă definitivă pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, sub formă de 9 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa stabilită lui Lîsîi Alexandru s-a adăugat pedeapsa aplicată prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 02 martie 2015, prin care s-a stabilit pedeapsa sub formă de 8 ani 2 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe un termen de 2 ani, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit definitiv pedeapsa sub formă de 13 ani închisoare cu executarea acesteia, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe un termen de 2 ani.

Totodată instanța de apel, considerând că în privința inculpaților sunt întrunite toate condițiile de aplicare a actului de amnistie, a admis cererea inculpaților și a încetat procesul penal în privința acestora.

Cu referire la argumentele expuse în recursul procurorului cu privire la faptul că instanța de apel în mod eronat a ajuns la concluzia că în privința inculpaților Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin sunt aplicabile prevederile Legii amnistiei, Colegiul penal lărgit reține că, potrivit art. 2 alin. (1) al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi pentru care Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961 prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă *nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani.*

Astfel, Colegiul penal lărgit constată, că argumentele procurorului, care invocă în susținerea acestora temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, sunt corecte, deoarece instanța de apel neîntemeiat și neargumentat a încetat procesul penal în privința lui Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin în temeiul art. 2 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, deoarece sancțiunea art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal prevede ***închisoare de la 7 la 15 ani***, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau lichidarea persoanei juridice.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide, că în speță este imposibilă aplicarea Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în privința lui Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin, dat fiind faptul că, pedeapsa principală maximă prevăzută de art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal este mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, stabilită în art. 2 din Legea sus-nominalizată, fapt ce a fost eronat interpretat de către instanța de apel.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (2) lit. a) Cod de procedură penală judecând recursul, instanța adoptă decizia prin care admite recursul, casează, parțial sau total, hotărârea atacată și menține hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Din considerentele expuse, dat fiind faptul recunoașterii vinovăției de către inculpații Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin, precum și de faptul că aceștia n-au

contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel prin care au fost recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunilor incriminate, astfel nefiind contestată de către partea apărării vinovăția și încadrarea juridică a faptelor, Colegiul penal lărgit consideră constatat în speță faptul admiterii greșite de către instanța de apel a apelurilor depuse de către partea apărării în numele inculpaților Lîsîi Alexandru și Rotari Sorin, fapt ce condiționează casarea deciziei contestate în această parte cu menținerea sentinței Judecătorei Făleşti din 11 iulie 2016.

Cu referire la argumentele avocatului Suveică Tudor în numele inculpatului Pantelei Victor, care a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, care stabilesc că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, Colegiul penal lărgit reține, că argumentele apărătorului sunt întemeiate.

Astfel, potrivit practicii judiciare constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție și având în vedere dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, așa cum acestea au fost interpretate și aplicate, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, instanța de apel nu poate dispune condamnarea persoanei fără audierea acesteia în ședința de judecată a instanței de apel.

Instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor și declarațiile inculpatului, același dosar, în temeiul căruia fusese achitat în primă instanță. Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți (hotărârile CEDO Popovici împotriva Moldovei din 27 noiembrie 2007, §72, și Dănila împotriva României din 8 martie 2007, §62-63).

Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (hotărârea CEDO Spînu împotriva României din 29 aprilie 2008, §60).

În conformitate cu principiul contradictorialității în procesul penal, reglementat de art. 24 Cod de procedură penală, urmărirea penală, apărarea și judecarea cauzei sunt separate și se efectuează de diferite organe și persoane.

Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În conformitate cu prevederile art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului.

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe

seama procurorului. Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în hotărârea Capean contra Belgiei din 13 ianuarie 2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6§2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.”

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată (f.d. 57 verso vol.VII) instanța de apel a admis demersul procurorului și a dispus reluarea cercetării judecătorești, audiind declarațiile inculpaților Lîsîi Alexandru și Pantelei Victor (f.d. 71-73, vol.VII), în cadrul căreia au fost date citirii declarațiile acestora din cadrul ședinței de judecată a primei instanțe (f.d.180-183 vol.VI) și respectiv (f.d. 184-186 vol.VI), ambii negând implicarea lui Pantelei Victor în săvârșirea infracțiunilor incriminate, fiind de asemenea date citirii unor documente procedurale din materialele cauzei (f.d. 69-70, vol.VII).

Din analiza deciziei contestate și probelor puse la baza acesteia, Colegiul penal lărgit concluzionează, că pentru argumentarea soluției sale instanța de apel a dat o nouă apreciere aceluiași probele administrate la dosar, fără a face o analiză a acestora, punând la baza deciziei de condamnare aceleași probe în baza cărora prima instanță l-a achitat pe Pantelei Victor de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 42 alin. (3), 236 alin. (2) lit. c) și art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, expunându-se în mod selectiv asupra acestora și acordând o valoare primară probelor care, în opinia instanței, demonstrează vinovăția inculpatului Pantelei Victor.

Astfel, deși instanța de apel aduce critici declarațiilor inculpatului Lîsîi Alexandru din cadrul ședinței primei instanțe și a instanței de apel, prin care el neagă implicarea lui Pantelei Victor la săvârșirea infracțiunilor incriminate, declarații puse la baza sentinței de achitare, aceste declarații nici nu se conțin în textul deciziei contestate, în ea fiind indicate numai declarațiile inculpatului Lîsîi Alexandru din cadrul urmăririi penale (f.d. 129-131 vol.VII), instanța de apel omițând în totalitate să se expună în acest fel asupra alegațiilor lui Lîsîi Alexandru privind influențarea acestor declarații de către organul de urmărire penală, expuse în instanța de apel.

Cu referire la declarațiile martorilor Bușovschi Roman, Stoica Dumitru, Donighevici Vasile, Catană Iurie, Paraschiv Vasile, instanța de apel a transcris cu fidelitate declarațiile acestora depuse în ședința primei instanțe, stabilind în mod arbitrar, în baza unor fraze selectate din declarațiile martorilor, că prezența lui Pantelei Victor la locul desfășurării acțiunilor de urmărire penală „*confirmă statutul acestuia drept persoană de legătură și nu de forță*”, pentru ca ulterior să indice în mod divergent în textul deciziei că anume Pantelei Victor „*deține rolul de conducere a operațiunii*”, „*a inițiat și a organizat operațiunea*”, instanța de apel omițând să se expună asupra declarațiilor martorilor indicați supra care au fost puse la baza sentinței de achitare.

În acest sens Colegiul penal lărgit menționează, că prima instanță, analizând declarațiile martorilor, depuse atât la etapa urmăririi penale, cât și în instanța de judecată, a constatat, că nici unul dintre aceștia nu au declarat, că Pantelei Victor a contribuit la punerea în circulație a semnelor bănești false, mai mult ca atât, martorii Catană Iurie, Paraschiv Vasile și Stoica Dumitru, au mărturisit că,

Pantelei Victor a participat împreună cu grupul de colaboratori la supravegherea achiziției de control, acesta având sarcina să țină legătură în timpul investigației cu Centrul și cu Direcțiile Centrului, în apartament a intrat peste 20 – 30 minute după ce au intrat ceilalți colaboratori, totodată specificând că, *în apartament inculpatul Pantelei Victor nu a executat nici o acțiune procesuală.*

Totodată, Colegiul penal lărgit reține, că instanța de apel în mod neîntemeiat a respins aprecierea critică înfăptuită de către prima instanță a declarațiilor inculpatului Lîsîi Alexandru date la 20 martie 2014 în calitate de învinuit, în urma confruntării cu Pantelei Victor (f.d. 158 – 163, vol.II), și anume că ar fi fost în înțelegere cu Catană Iurie și Pantelei Victor și că banii în sumă de 20000 dolari falși i-ar fi transmis lui Catană Iurie, care la rândul său i-ar fi transmis lui Pantelei Victor, care în acea zi i-ar fi întors, or, organul de urmărire penală nu a stabilit astfel de circumstanțe, iar Catană Iurie fiind audiat în ședința de judecată în calitate de martor, sub jurământ, a declarat contrariul.

Mai mult ca atât, Colegiul penal lărgit menționează, că urmează a fi reținut faptul că instanța de apel n-a dat apreciere integral declarațiilor inculpatului Lîsîi Alexandru, care a menționat că a transmis colaboratorilor Centrului doar suma de 30000 dolari falși, iar ceilalți 20000 dolari falși i-a lăsat asupra sa, care ulterior **la propunerea lui Rotari Sorin** i-a pus în circulație.

Punând la baza deciziei de condamnare a lui Pantelei Victor descifrările convorbirilor telefonice, instanța de apel a admis numai faptul că acestea au avut loc între inculpați la o anumită oră, însă nu s-a expus asupra concluziilor primei instanțe, care a respins aceste probe, făcând o analiză amplă a conținutului acestora în sentința pronunțată.

Astfel, Colegiul penal lărgit atestă clar că în speță instanța de apel nu a examinat cauza potrivit rigorilor legii, punând la baza deciziei de condamnare a lui Pantelei Victor aceleași probe, în temeiul cărora fusese achitat în prima instanță. Mai mult decât atât, instanța de apel a dat o nouă apreciere acestor probe, fără a analiza fiecare probă în parte conform prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, fără a-și motiva soluția în acest sens și a expune considerentele de respingere a concluziilor primei instanțe, potrivit cărora din conținutul probelor prezentate de partea acuzării și puse ulterior la baza deciziei de condamnare de către instanța de apel, nu s-a constatat că, inculpatul Pantelei Victor a săvârșit infracțiunile ce i se incriminează.

Subsidiar instanța de recurs reține că art. 8 alin. (3), 24 alin. (2), 325 alin. (1), 389 alin. (2), art. 413 alin. (1) Cod de procedură penală, prevăd că instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii și sentința de condamnare nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii se interpretează doar în favoarea inculpatului.

Astfel, cu referire la argumentele recursului depus de către avocat, care a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală precum că *nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire*, Colegiul penală lărgit relevă, că instanța de apel n-a făcut o analiză juridică a ordonanței de punere sub învinuire, rechizitoriului și ordonanța de concretizare a învinuirii (f.d. 88 vol.V) *pentru a stabili clar care sunt acțiunile incriminate* lui Pantelei Victor în baza art. 42 alin. (3), 236 alin. (2) lit. c) Cod penal și care în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, precum și care este încadrarea juridică dată de către urmărirea penală acestor acțiuni.

Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a transcris învinuirile aduse lui Pantelei Victor potrivit ordonanței de concretizare a învinuirii, fără a înfăptui o analiză a învinuirilor aduse prin prisma prevederilor art. 385 Cod de procedură penală, care stabilește, că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate:

- 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul;
- 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat;
- 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea.

În acest sens Colegiul penal lărgit atestă, că prima instanță l-a achitat pe inculpat din motiv, că nu s-a constatat existența faptelor infracțiunii (art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală), deoarece nu s-a stabilit faptul implicării inculpatului Pantelei Victor în punerea în circulație a banilor falși, inclusiv ca organizator și că prin acțiunile sale ar fi admis exces de putere, or, partea acuzării nu a prezentat nici o probă în acest sens, iar din ordonanța de punere sub învinuire, rechizitoriului și ordonanța de concretizare a învinuirii nu rezultă astfel de circumstanțe, fapt ce a fost corect stabilit de către prima instanță.

Mai mult, instanța de apel, n-a făcut o analiză juridică a faptelor constatate cu indicarea concretă a elementelor infracțiunii și probelor care confirmă întrunirea acestora.

Colegiul penal lărgit atestă o totală lipsă de motivare juridico-penală a deciziei instanței de apel și în ce privește învinuirea adusă lui Pantelei Victor în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, instanța de apel omițând să se expună inclusiv asupra consecințelor în urma acțiunilor care depășesc limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege indicate în actul de învinuire adusă lui Pantelei Victor, care constituie un semn obligatoriu al laturii obiective a acestei infracțiuni, luând în considerație faptul că prin decizia Curții Constituționale din 27 iunie 2017 s-a declarat neconstituțional textul „intereselor publice sau” din alin. (1) art. 328 Cod penal din 18 aprilie 2002.

Mai mult decât atât, Colegiul penal lărgit atestă, că instanța de apel, constatând faptele săvârșite de către inculpații Lîsfi Alexandru și Rotari Sorin, a transcris constatarea așa cum aceasta este indicată în sentința primei instanțe, adică fără a indica, că faptele au fost comise de către aceștia cu participarea inculpatului Pantelei Victor, iar ulterior, constatând fapta săvârșită de către Pantelei Victor, instanța de apel deja indică faptul participării la acțiunile ilegale

a lui Pantelei Victor, admitând în așa mod o constatare contradictorie a faptei săvârșite.

Luând în considerație cele expuse supra Colegiul penal lărgit atestă că la examinarea cauzei în privința lui Pantelei Victor de către instanța de apel au fost admisă încălcarea dreptului inculpatului la un proces echitabil, prevăzut de dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, inclusiv prin lipsa unei motivări corespunzătoare, care este considerată de către instanța europeană una dintre garanțiile dreptului la un proces echitabil, fiind o obligație a tribunalelor.

În aceste condiții, Colegiul penal lărgit constată, că instanța de apel la examinarea cauzei a comis erorile de drept, invocate în recursuri, și a admis greșit apelurile depuse.

În consecință, Colegiul penal lărgit consideră că recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina și de către avocatul Suveica Tudor în numele inculpatului Pantelei Victor, urmează a fi admise cu casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2017 ca fiind neîntemeiată, emisă cu încălcarea principiului contradictorialității procesului penal, fiind confirmată prezența erorilor de drept, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, precum și constatată lipsa unei motivări corespunzătoare, cu menținerea sentinței Judecătoria Fălești din 11 iulie 2016.

8. Conducându-se de art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina și de către avocatul Suveica Tudor în numele inculpatului Pantelei Victor, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2017 în cauza penală privindu-i pe **Rotari Sorin xxxxx, Lîsîi Alexandru xxxxx și Pantelei Victor xxxxx** cu menținerea sentinței Judecătoria Fălești din 11 iulie 2016 în aceeași cauză, prin care:

- inculpatul **Pantelei Victor xxxxx** a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (3), 236 alin. (2) lit. c) și art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal;

- inculpatul Rotari Sorin a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal, și în baza acestei legii a fost condamnat la închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis;

- inculpatul Lîsîi Alexandru a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. c) Cod penal și condamnat la închisoare pe un termen de 8 ani și conform art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, cu stabilirea în temeiul acestei legii a unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, s-a stabilit lui Lîsîi Alexandru xxxxx o pedeapsă definitivă pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, sub formă de 9 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite activități sau de a exercita o anumită activitate.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa stabilită lui Lîsîi Alexandru xxxxx s-a adăugat pedeapsa aplicată prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din data de 02.03.2015, prin care s-a stabilit pedeapsa sub formă de 8 ani 2 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe un termen de 2 ani, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit definitiv pedeapsa sub formă de 13 ani închisoare cu executarea acesteia, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe un termen de doi ani.

Termenul ispășirii pedepsei pentru inculpatul Rotari Sorin xxxxx de calculat din momentul reținerii, iar pentru inculpatul Lîsîi Alexandru xxxxx de calculat din data de 24 aprilie 2018, cu includerea în termenul pedepsei a perioadei de timp în care acesta s-a aflat în arest din 17 februarie 2014 până la 02 martie 2015 și termenul de pedeapsă executat în temeiul sentinței din 02 martie 2015 pronunțată de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, începând cu 02 martie 2015 până la 11 iulie 2016 și de 11 iulie 2016 până la 24 aprilie 2018.

Inculpatul **Pantelei Victor xxxxx**, urmează a fi eliberat imediat din penitenciar dacă nu are de executat pedeapsa închisorii sau măsura preventivă – arestul, în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **08 iunie 2018**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena